

Театр імені Шевченка 100 років служіння українській культурі

Саме такий віковий ювілей відзначає Чернігівський державний обласний український музично-драматичний театр імені Тараса Шевченка. Один із найстаріших обласних театрів України. Гляньмо на його цікаву, славну історію.

Початок публікації – у трьох попередніх номерах газети.

На минуле десятиліття творчої діяльності театру (2016 – 2026 рр.) свій важкий відбиток наклали воєнні події, що відбуваються на території України з 2014 р., та наслідки повномасштабного вторгнення у 2022 р. російської армії. У лютому-березні 2022 р., коли на території області велися заперки бої із загарбниками, театр змушений був припинити свою діяльність. Під час блокади Чернігова три поверхи театральних приміщень використовувалися для розташування особового складу Чернігівського прикордонного загону, а театр надавав допомогу Збройним Силам України всім, чим могли – одягом і взуттям, виготовленням маскувальних сіток тощо.

За першої ж можливості шевченківці – й ті, що залишалися в Чернігові, й ті, що повернулися після звільнення регіону від «рашистської» нечисті, розпочали пошук можливостей аби задовольняти культурні потреби населення. Протягом квітня-травня 2022 року в рамках започаткованого на базі театру мистецького проєкту «#SheDram» відбулася низка культурно-мистецьких заходів, зокрема, демонстрація українських кінострічок для військових, бійців тероборони, волонтерів.

Наприкінці квітня, після більш ніж двомісячної перерви, на сцені театру відбувся показ вистави «Загадкові варіації» за п'єсою Е.-Е. Шмітта, постановку якої здійснив режисер нашого театру Денис Федешов, що нині боронить рідну землю. Прагнучи зробити яскравий подарунок наймолодшим чернігівцям до Міжнародного дня захисту дітей, артисти театру провели декілька прем'єрних показів казки «Подорож до країни Мрій, або Велосипед з червоними колесами». Постановку цієї дивовижної дитячої вистави за твором Рут Парк здійснила молода режисерка театру Анастасія Кузик. Протягом червня на прем'єрні покази цього яскравого дитячого спектаклю на благодійних засадах були запрошені юні чернігівці – щоразу від 30 до 80 дітей різного віку та різних категорій: діти з малозабезпечених і багатодітних родин, сімей військовослужбовців і учасників АТО, діти, які знаходяться під опікою волонтерів, вихованці музичних шкіл та інші.

11 червня 2022 р. артисти театру з виставою «Загадкові варіації» за п'єсою Е.-Е.Шмітта взяли участь у XXIV Міжнародному театральному фестивалі «Мельпомена Таврії», який був перенесений з Херсону до Львова, тож шевченківці грали виставу вдома і після вистави провели патріотичну акцію на підтримку херсонців і колективу Херсонського обласного академічного муздраттеатру ім. М. Куліша.

8 вересня 2023 року чернігівські артисти долучилися до спільного відкриття XXV Міжнародного театального фестивалю «Мельпомена Таврії» у звільненому Херсоні виконанням на Білій сцені вистави «ВПО» за п'єсою І. Феофанової.

Цікаві справи письменників

Цього року виповнюється 50-річчя створення Чернігівської обласної організації Національної Спілки письменників України. Організатором, першим і протягом десятиліть її беззмінним головою був відомий поет, прозаїк, публіцист Станіслав Реп'ях (14. 05. 1938, Глухів – 29. 12. 2012, Чернігів). Письменницька спільнота області має багаті традиції, активна і нині.

Торік було переобрано керівництво організації, що значно активізувало її роботу. Головою обраний Микола Будлянський, відомий поет, прозаїк, журналіст. Нині організація налічує 44 письменники в обласному центрі і по області. Спільно з Музеєм Михайла Коцюбинського провадить цікавий творчий проєкт «Суботи у Коцюбинського», де в домі класика проходять виступи літераторів, митців області. Недавно спілчани видали цікаву книгу творів молодих авторів області.

28 лютого відбулося розширене засідання президії обласної організації НСПУ, під головуванням її очільника. Спершу вшанували пам'ять поетеси Олени Мамчич і Любові Карпенко, які недавно відійшли у вічність.

Микола Будлянський вручив членські квитки новим членам НСПУ Володимиру Фризу і Василю Чепурному.

До ювілею обласної організації вирішено видати антологію творів усіх членів НСПУ в області. Є задум видати і збірку творів учасників «Субот у Коцюбинського». Заплановано двічі на рік видавати літературний альманах.

Обласна рганізація Спілки заснувала обласну літературну премію імені Ганни Арсенич-Баран, поетеси і прозаїка, котра очолювала обласну організацію Спілки і кілька років тому пішла з життя. Премія присуджуватиметься щороку в номінаціях «проза» і «поезія».

Про потребу залучення молодих сил до Спілки говорив Олександр Забарний з Ніжина. Питання сторінки організації в мережі Фейсбук торкнулися Микола Будлянський, Ліна Ланська, Іван Баран, Василь Чепурний. Михась Ткач та Надія Галковська запропонували звернутися до органів влади щодо меморіальної дошки Ганні Арсенич-Баран у Чернігові та найменування вулиці іменем Володимира Сапона у селі Рудка Чернігівського району.

Обласна літературно-мистецька премія імені Леоніда Глібова

5 березня клуб «Краєзнавець» Чернігівської обласної бібліотек ім. Софії та Олександра Русових запросив на урочистості з нагоди вручення обласної літературно-мистецької премії імені Леоніда Глібова лауреатам 2026 року. Премія заснована громадським об'єднанням Літературна спілка «Чернігів» і його виданням – журналом «Літературний Чернігів». Вона вручається у бібліотеці з 2002 року, саме в день народження Л. Глібова.

За традицією, цього дня творча громадськість міста, працівники бібліотеки вшанували пам'ять видатного українського поета, байкаря, журналіста, видавця, громадського діяча, який тривалий час жив та працював у Чернігові, Леоніда Глібова (05. 03. 1827 – 10. 11. 1893) і поклали квіти на його могилу поблизу Троїцького собору.

Представив цьогорічних лауреатів голова журі премії, головний редактор журналу «Літературний Чернігів», письменник, Заслужений працівник культури України Михась Ткач. Ось лауреати цього року.

Алла Калашник – бандуристка-інструмен-

талістка капели бандуристів ім. Остапа Вересая обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм – за високу виконавську майстерність.

Людмила Житнікова – поетеса, вчителька музичного мистецтва, громадська діячка – за книгу поезій «Обірвана мелодія життя» (Чернігів).

Оксана Костенецька – прозаїк, учителька, композитор – за роман «Наприкінці літа» (м. Борзна, Чернігівська область).

Тетяна Яковенко – поетеса, науковиця, кандидат філологічних наук – за книгу поезій «Цілувати...» (Вінниця).

Надія Яременко – прозаїк, провідна бібліотекарка філії «Медична бібліотека» Чернігівської ОУНБ імені Софії та Олександра Русових – за книгу прози «Холодне сяйво діаманта» (Чернігів).

До вітань на адресу нагороджених долучився засновник і редактор обласних газет «Світ-інфо» та «Струна» Петро Антоненко. Він говорив про творче життя міста і області, запросив лауреатів та інших авторів друкуватися в його газетах. Та він їх і друкує, зокрема, в газеті «Струна» були поезії Людмили Житнікової, оповідання Оксани Костенецької.

Романси і поезія

В грудні виповнилося два роки спільному творчому проєкту «Український романс і поезія» двох співавторів: поетеси з Прилук Світлани Коробової і засновника та редактора нашої та ще однієї обласної газети – «Струна» Петра Антоненка. В цьому проєкті редактор на спільних творчих виступах співає під гітару романси, які він написав на вірші співавторки, вона читає свої поезії. За два з невеликим роки ними зроблено понад 50 виступів: Чернігів і область, Київ. Написано 31 романс, всі є у форматі виготовлених поетесою відеокліпів на її сторінці у Фейсбукці. Видали три спільні книжки. Зараз на виступах проходить і представлення третьої книжки (поезія, новели) «Дивосвіт нескінченної весни» (грудень, 2025 р.)

Такий виступ відбувся і 25 лютого в Києві, у Літературно-меморіальному музеї Максима Рильського.

Ініціював виступ Максим Георгійович Рильський, онук класика, письменник, літературознавець, журналіст. З Максимом Георгійовичем нашого редактора поєднує багаторічна дружба і співпраця. Теплий прийом зробили гостям музейники, котрі показали їм свій заклад. А потім в затишній вітальні пройшов сам виступ.

Присмню, що серед гостей були і уродженці Чернігівщини, які давно стали киянами. Це теж давні і добрі друзі нашого редактора. Зокрема, Олександр Шокало, відомий культуролог, письменник, перекладач. Також Володимир Лузан, багаторічний директор Київського геологорозвідувального технікуму, нині його викладач. А ще він чимало років був головою Куликівського відділення Чернігівського земляцтва в Києві.

Музей постійно проводить такі культурницькі заходи.

Кілька віршів Світлани Коробової з книжки, які стали романсами.

Ворожить час

І вітер – в спину! І зорі –

в руки!

Ти ще в дорозі, а я лечу

Побачить сльози в очах

розлуки

І як по рейках вони течуть.

До мене вийдеш з дверей

вагону.

Слова, як завше, я розгублю,

Підніме вітер їх всі з перону

І в небо кине мільйон «люблю».

Ну хто почує, ну хто побачить,

Коли це дійство лише

для нас?

Для нас з тобою розлука

плаче,

Для нас з тобою ворожить час.

Я дощ

Я стукаю тихим дощем

У вікон твоїх порожнечу,

І сум неквапливо тече

По краплі в заплаканий вечір.

Накинувши димну вуаль

На очі секундам, хвилинам,

Закрутиться сум у спіраль.

І осінь у цьому не винна,

Що ми – по спіралі дощу,

Що ми – по спіралі від літа,

Що я десь від тебе лечу,

Бо ти видихаєш ... вітер.

Нас білим квітом замело

Нас білим квітом замело...

Неначе сніг весною з неба!

Довкруж не так було до тебе,

Не так рясніло і цвіло.

Це ти торкнувся таїни –

І пелюстки розкрили квіти,

Щоб білосніжно облетіти

За межі нашої весни.

Як час красиво осіда! –

Життя вклянається доземно.

Любов квітує марно,

Шкода, що швидко обліта...

Шкода... Шкода... Шкода...

Шкода

Було

Я знаю, що піду від тебе вранці

І напишу помадою на склянці

Тієї кави, що вже розлилася:

«Бувай. В твоєму морі

не знайшлася».

На клаптики розріжуться

вітрила,

А води крикнуть вслід:

«Не розлюбила!»

Складуться наші хвилі

в кораблі,

Та небо не відірвуть від землі.

Бувай. Іще існують острови –

Кудись прибуєш. А ти із цим

живи:

Із кавою, що десь іще на дні
Зосталась нагадати не мені

Про цукор, до якого

не дійшло ...

Із нами це не сталося та... було.

Нічия

У чужих прокидаюся снах

І дивуюся: як я тут?

Але ніч ще мене не зна,

Раз в глухий заганяє кут.

Вона хоче мене піймать,

Вона прагне мене згасить,

Дума, я - то одне з багать,

І мій шлейф до пори висить.

А я – зірка. А я – зоря!

Дмухай вітром своїм нічним,

Я настільки вже нічия,

Що не згасиш мене нічим.

Фантомне

Я знайшла у собі цей спокій...

Йшла самотня осіннім містом.

Піди мною були не кроки –

Трохи неба і трохи листя.

Я була у собі – хмарина

Із легким відчуттям свободи,

Світло янгола, тінь людини...

Без питань, без ілюзій: хто ти...

Виринала в пухкім тумані,

Проступала крізь нього чисто,

А за мною ішло кохання,

Море неба і трохи листя...